

Tripanoplazmoza mlada amura*

Početak ožujka nabavljen je amurski mlađ za nasad u ribnjake ribnjačarstva Draganić. Mlađ je bio dužine oko 15 — 20 cm, a prilikom nasađivanja kod velikog broja su primijećene veoma blijede škrge i crvenilo po truhu.

Na Zavod je dopremljeno 56 amura dužine oko 20 cm kod kojih su primijećene spomenute promjene. Ovi amuri su detaljno pregledani i secirani, a nalaz je kod svih bio veoma sličan i karakterističan.

Područje trbuha je u donjem dijelu jako prokrvavljeno. Škrge su kod svih bile veoma blijede, a kod nekih bijele poput krede. Makroskopskom pretragom služi kože i škrge nađeni su pojedinačni paraziti iz roda *Ichthyophthirius*, *Trichodina*, *Chilodonella* i *Dactylogyrus*. Pretragom očiju nađeno je jedan do desetak parazita iz roda *Diplostomum*. Ovaj nalaz nije odgovarao općoj slici bolesti.

Otvaranjem trbušne šupljine uočeni su veoma blijedi bubrezi, jetra i srce. Na prerezu je isteklo nešto žućkasto-crvenkaste tekućine.

Punkcijom srca dobivena je krv svijetlo žute boje. Bubrezi i jetra su na prerezu također svijetlo žute boje. Crijeva su bila prazna i blijeda, a isto tako blijedo je i mišićje. Od svih tako blijedih organa posebno se ističe slezena, koja je za razliku tamno crvena, natečena i kvrgava. Pojedini dijelovi slezene bili su izrazito svijetliji, a kod nekih riba u slezeni su nađeni i mjehuri, ispunjeni žućkastom tekućinom.

Mikroskopskom pretragom krvi, tjelesne tekućine i unutarnjih organa utvrđeni su u velikom broju paraziti roda *Tripanoplasma*. U svakom vidnom polju, gdje se nalazi po neki blijedi eritrocit, mogli su se

vidjeti i veoma pokretni paraziti. U krvi je broj parazita bio gotovo jednak broju eritrocita (vidi sliku 2.).

Ovo je prvi slučaj tripanoplazmoze kod nas, koji je izazvao teške promjene u oboljelog mlada amura i znatne komadne gubitke. Stoga smatramo korisnim upozoriti na ovu bolest i potaknuti istraživanja mogućnosti suzbijanja bolesti.

Slika 2. Sigurna dijagnoza postavlja se mikroskopskom pretragom. Pod srednjim povećanjem mikroskopa vide se uz eritrocite paraziti, koji se živo pokreću.

U literaturi se tripanoplazmoza spominje kao bolest riba uzrokovana bičlašem *Tripanoplasma* (*Cryptobia*) *cyprini*. Bolest može nanositi gubitke u uzgoju šarana i amura. Bolest prenose pijavice, a dijagnoza se postavlja patoanatomskim nalazom i mikroskopskom pretragom. Prema nekim navodima, u suzbijanju tripanoplazmoze korisno je primijeniti metilensko modnilo, koje se može davati u hrani (1 : 1000) ili putem kupki (1g:5 litara vode).

* Referat a Redovnog godišnjeg sastava Zavoda za biologiju i patologiju riba i pčela Veterinarskog fakulteta u Zagrebu i predstavnika šaranskih ribnjačarstava, dne 20. III 1974.

